

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 12

*Матеріали X Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Історія, сучасність, зарубіжний досвід”
м. Київ, МАУП, 6 листопада 2014 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2014

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 24.09.14)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ізнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 12: Матеріали Х Всеукр. наук.-практ. конф. “Історія, сучасність,
зарубіжний досвід”, 6 листоп. 2014 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова)
[та ін.]. — 2014. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Головатий М. Ф., Кравченко А. І. Українська державність і сучасні соціально-трансформаційні процеси	9	Дікарєв О. І., Вербицька Г. А. Ресурси державного будівництва та комунікації еліт: витоки еволюції в триаді: “влада (technai)” – “обчислення (logismos)” – “міра (metron)”	47
ПЕРЕГУДА Є. В. Реформування виборчої системи за умов оновлення політичної системи України.....	12	Романенко Є. О. Електронний уряд – українські реалії.....	54
Білоус А. О., Білоусов В. П. Функціональне призначення Української держави на перехідному етапі державного будівництва: постановка проблеми в теоретико-прикладному аспекті	16	Баєв В. В. Суб’єкти ринкових відносин у сфері медичного туризму.....	57
Гайдукевич Г. А. Украина и концептуальное решение ближневосточной проблемы.....	20	Бортник В. А. Особливості реформування центрального органів виконавчої влади України	60
Медвідь Ф. М., Хоменко В. О., Чорний Е. В. Національні інтереси України в умовах розвитку української державності	26	Толстенко О. В. Проблеми формування інституту соціального партнерства та соціально орієнтованої підприємницької діяльності в Україні	64
Голуб О. В. Криза в системі державного управління як стимул до суспільних реформ.....	29	Галич Ю. О. Сучасна українська держава: стратегії влади, технології управління	67
Баєва О. В. Концептуальні засади впровадження державного нагляду в сфері загальнообов’язкового медичного страхування	33	Літіченко Я. М. Державне регулювання підприємництва в Україні	70
Сурмін Ю. П. Особливості державного управління в Україні в сучасних умовах	36	Васильченко О. М. Національна ідентичність в контексті оптимізації шляхів державного управління в Україні	73
Баранівський В. В. Методологія прогнозування шляхів державотворення в Україні	40	Шілов Ю. О. Державний устрій Аратти	76
Рулъ Ю. В., Трченко В. А. Потужні резерви держави Україна	46	Корінчевська І. А. Державне управління захистом учасників навчально-виховного процесу в надзвичайних ситуаціях соціально-політичного та воєнного характеру	82

Ф. М. МЕДВІДЬ

к. філос. н., професор ІІІ МАУП

В. О. ХОМЕНКО

магістр політології, здобувач, МАУП

Е. В. ЧОРНИЙ

здобувач, МАУП

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Становлення і розвиток української державності, вип. 12, с. 26–28

Національні інтереси виступають як реалізація природного права народу на гідне існування, важлива детермінанта національного відродження України. Національні інтереси, як і “інтереси рухають життям народів” (Гегель), завжди виступали і зараз виступають у ролі рушійної сили історії, так як вони полягають в реалізації права кожного народу на самостійне існування та включеність його у світову цивілізацію. Вчення про інтереси окремих держав було обґрунтовано Н. Макіавеллі, докладно розвинене у XVI–XVII ст. Жаном Боденом. Квінтесенцією цього вчення було знайдена герцогом де Роганом формула “Князі командують народами, але князями командують інтереси”.

Термін “національні інтереси” з’явився ще у XVI ст. В теорії міжнародних відносин це поняття вживається переважно у сфері зовнішньої політики і сприймається у розумінні “державний, народний, всенародний”. У геополітиці під національними інтересами прийнято розуміти стратегічно важливі цілі, які ставить перед собою держава та засоби, за допомогою яких вона розраховує їх досягти [2, с. 168–173].

Національні інтереси України — це найбільш суттєві потреби українського суспільства і держави, задоволення яких здатне забезпечити їх стійких розвиток. В силу цього національні інтереси виступають найважливішим завданням внутрішньої і зовнішньої політики держави.

Дослідженням національних інтересів цілий ряд вчених з різних галузей знань, зокрема, Ю. Римаренко, Г. Ситник, В. Горбулін, М. Поручник, А. Качинський, М. Мальський та ін..

Політичним і соціально-психологічним механізмом національного державотворення є національні інтереси — інтегральний вираз інтересів усіх членів суспільства, що реалізується через політичну систему. Вони поєднують інтереси кожної людини, суспільства в цілому. При цьому маються на увазі інтереси не взагалі громадян, які належать до даного суспільства, а кожного громадянина, зокрема, інтереси національних, соціальних, політичних груп та інтереси держави. До національних інтересів України належить і суверенна, незалежна, соборна, демократична Україна, характерними рисами якої є громадянське суспільство, правова держава, економічний і політичний плюралізм, ідеологія і мораль, що базуються на національних та людських цінностях, повага до прав людини.

Національні інтереси містять в собі значні консолідуючі можливості. Їх носієм, як правило, виступає вся партія чи її більшість. Національна ідея поширюється на економічну, політичну, духовну та етнічну сторони національного життя. Маючи на увазі необхідність поєднання національного з вселюдським, слід враховувати певну специфіку, що притаманна національному. Йдеться, передовсім, про проблеми рідної мови, про розвиток прогресивних національних, побутових та культурних традицій, відновлення духовних цінностей, власне, про національне відродження України [5; 3, с. 37–42].

Отже, в основі національної концепції розвитку платформи національної злагоди, лежать національні пріоритети, які формуються елементами політичної системи, де чільне місце належить державі. З цієї точки зору, національні інтереси є основною ланкою політичної системи, основою для функціонування інших її елементів — держави, громадських об'єднань, політичних партій та громадян. З іншого боку, ці інтереси формуються всіма складовими елементами політичної системи. Мистецтво політичної, державницької дії полягає в тому, щоб зіставити політичні (владні) інтереси, професійні та інші на основі національного компромісу і національної злагоди, визначення шляхів боротьби за реалізацію національних (загальнонародних) інтересів. Саме держава має за мету як найточніше виразити національні інтереси, тобто інтереси всього суспільства, вирішувати соціальні і національні суперечності та забезпечувати права людини. Важливим видається і уміння знайти для кожної людини місце у складному механізмі влади та політичної системи, щоб вона стала активним суб'єктом розбудови нової України. Це і є головним сенсом усіх національних інтересів та всякої дійсно національної політики [1, с. 19–55].

Таким чином, національний поступ України має опертися на соціалізацію та демократизацію суспільства, створення умов для максимального задоволення станових інтересів, реалізації групових та особистих можливостей. Рівність перед законом, можливість широкого політичного представництва різних верств населення, вертикальний зв'язок та взаємодія партій і організацій з тими, кого вони представляють, соціальна та державна орієнтованість цих партій — саме в цьому полягають головні чинники цього процесу. І тут як ніколи важливо досягнути оптимальної взаємодії держави і суспільства, центру і регіонів, уряду і партій. Власне, така злагожденість і взаємопідтримка є головною передумовою побудови незалежної соборної держави. Сама ж ідея національної єдності повинна бути сьогодні в центрі державотворчого процесу. Важливим консолідуючим чинником є відчуття громадянства України як держави, яка однаково дбає про всіх громадян, не розділяючи їх за національною, соціальною, расовою, релігійною чи іншою ознакою. Це об'єктивний процес, який варто постійно підтримувати і розвивати, маючи в основі ідеали свободи, братерства, поваги до священних прав людини та громадянина [4, с. 118–129].

Література

1. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: проблеми національної безпеки. Монографія / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. — К.: НІСД, 2010. — 288 с.
2. Медвідь Ф. М., Чорна М. Ф., Хоменко В. О. Національні інтереси України: філософсько-правові засади генези і становлення // Актуальні питання реформування правової системи України: Збірник наукових статей за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції, Луцьк, 7–8 червня 2013 р. /

Укладач Вознюк Н. І., Джурак Л. М., Журавська З. В., Качановський В. В., Климчук Т. Д., Юхимюк. О. М. — Луцьк: ПаАТ “Волинська обласна друкарня”, 2013. — С. 168–174.

3. *Медвідь Ф. М.* Національна безпека української держави: становлення та шляхи забезпечення / Збірник матеріалів науково-практичної конференції “Правова держава: досвід, можливості, механізми формування в сучасній Україні” (24 квітня 2014 р.). — К.: МАУП, 2014. — С. 37–42.
4. *Медвідь Ф. М., Медвідь А. М.* Становлення консенсусної демократії в Україні: політико-правові засади Розвиток взаємодії держави і громадянського суспільства в контексті впровадження європейських принципів належного врядування: зб. матеріалів міжнародної наук.-практ. конф. (12 грудня 2012 р., м. Київ) упоряд. В. М. Яблонський, О. А. Корнієвський, П. Ф. Вознюк. — К.: НІСД, 2013. — С. 118–129.
5. *Указ Президента України № 389/2012 // Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 року “Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України”.*